

Møteinnkalling

Utval: **Folgefonna nasjonalparkstyre**
Møtestad: Buer - Odda
Dato: 24.06.2020
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldast snarast til nasjonalparkforvalter Jostein Klette på tlf. 97067100. Vararepresentantar møter etter nærare beskjed.

Saksliste

Utvals-saksnr	Innhald	Lukka	Arkiv-saksnr
ST 16/20	Godkjenning av innkalling og dagsorden		
ST 17/20	Val av styremedlem til å skrive under protokollen		
ST 18/20	Orienterings- og referatsaker		
RS 2/20	Informasjon om arbeid med innfallsport Bondhusdalen - drift og vedlikehald av infrastruktur		2019/19647
ST 19/20	Vedtak - Besøksstrategi for Folgefonna nasjonalpark og tilgrensande verneområder		2020/446
ST 20/20	Fagleg rådgjevande utval - Folgefonna nasjonalparkstyre 2020		2020/364
ST 21/20	Løyve til bruka av drone til filming av informasjonsfilm - Folgefonna nasjonalpark		2020/9776
ST 22/20	Avslag på søknad om løyve til bruk av drone i Folgefonna nasjonalpark	X	2020/9453
ST 23/20	Delegerte saker		
DS 17/20	Delegert vedtak - Løyve til motorisert ferdsel til målingar på Folgefonna - Folgefonna nasjonalpark		2020/9232
DS 18/20	Delegert vedtak - Løyve til helikoptertransport til Fonnabu og Breidablikk turisthytte - Folgefonna nasjonalpark		2020/8428
DS 19/20	Delegert vedtak - Løyve til helikoptertransport til Sauabreen turisthytte - Folgefonna nasjonalpark		2020/4905
DS 20/20	Delegert vedtak - Løyve til helikoptertransport av saltstein og bruk av helikopter til henting av sau i skorfeste - Fagradalsfjellet - Folgefonna nasjonalpark		2020/4820
DS 21/20	Delegert vedtak - Løyve til ferdsel med snøskuter for transport av saltstein, materiale m.m. - Etne kommune - Folgefonna nasjonalpark		2020/5467
DS 22/20	Delegert løyve - Løyve til endring av fasade - Stølshus Fynderdalen - Folgefonna nasjonalpark		2019/3072

ST 16/20 Godkjenning av innkalling og dagsorden

ST 17/20 Val av styremedlem til å skrive under protokollen

ST 18/20 Orienterings- og referatsaker

RS 2/20 Informasjon om arbeid med innfallsport Bondhusdalen - drift og vedlikehold av infrastruktur

Utval	Utvalssak	Møtedato
Folgefonna nasjonalparkstyre	19/20	24.06.2020

Vedtak - Besøksstrategi for Folgefonna nasjonalpark og tilgrensande verneområder

Innstilling frå forvaltar

Besøksstrategien for Folgefonna nasjonalpark, Buer landskapsvernområde, Bondhusdalen landskapsvernområde, Ænesdalen landskapsvernområde, Hattebergsdalen landskapsvernområde og Langebudalen naturreservat, 2020 til 2030, blir endeleg vedtatt.

Saksopplysningar

Føremålet med denne strategien er å sikre ein samla besøksforvaltning for Folgefonna nasjonalpark og verneområda rundt.

Denne strategien skal sikre ei god oppleving for dei som nyttar verneområda, samstundes som naturverdiar, landskap og kulturmiljøa vert tatt vare på. Strategien skal sikre at lokal busetnad vert ivaretatt og at dei som vitjar områda får ei god oppleving. Dette kan vere med å bidra til fleire moglegheiter for lokal verdiskaping knytt til verneområda.

Visjonen er: Vi skal ta vare på verneverdiane, dei gode naturopplevingane og lokalsamfunna no og for ettertida.

Arbeidet med besøksstrategi femnar om Folgefonna nasjonalpark, dei fire kringliggande landskapsvernområda: **Hattebergsdalen, Ænesdalen, Bondhusdalen og Buer landskapsvernområde**, i tillegg til **Langebudalen naturreservat**.

Verneverdiane er i dag ikkje direkte truga som følgje av besøkande. Områda med mest besøk er robuste for slitasje. Om det er veldig mange menneske som beveger seg utanfor etablerte stiar kan slitasje på terreng bli så stor at han truar verneverdiane. Ferdsel langs eksisterande stiar vil ikkje vere eit problem. Nye former for friluftsliv og bruk av naturen kan føre til bruk av område som har vore utilgjengelege. Dette kan gje utfordringar som ein ikkje har oversikt over i dag.

Kanalisering av besøkande til verneområda forutset at infrastrukturen her har tilstrekkeleg kapasitet. Dei største innfallsportane er også nytta av beitedyr i heile sommarsesongen. Aukande bruk av områda kan gje utfordringar knytt til husdyr og stor ferdsle av folks om ikkje har røynsle med husdyr som går ute.

Verneføremålet kan styrkast ved å kanalisere og informere betre. Vi kan også gjere opplevingane til brukarane betre ved å minske trykket og avtrykket i landskapet. I nokre område har det oppstått nye behov som følgje av endra bruk av områda. Eit døme på dette er at det bør bli meir fokus på å dekke behovet for infrastruktur og servicetiltak for langtreisande dagsturistar på tur (toalett og parkeringsplassar).

Betring av infrastruktur i nokre område rundt Folgefonna vil vere tiltak som betrar dei besøkande si totaloppleving av verneområdet og vil vere ein klar fordel for reiselivet. Med høgare kvalitet på innfallsportane og servicetenester der vil naturbasert reiseliv få seg eit løft for heile regionen. Her gjeld det som nemnt over å sørge for å identifisere problemområde og flaskehalsar og sørge for at desse vert utbetra.

Dei overordna måla med besøksforvaltinga i våre verneområde er:

- Ta vare på verneverdiane i verneområda og natur- og kulturverdiane i randsona
- Gje dei besøkande ei god oppleving
- Legge til rette for verdiskaping i lokalsamfunna rundt verneområda

Det er konkretisert 4 fokusområder:

Mål for verneverdiane

- Styrke og ta vare på verneverdiane
- Ta vare på og synleggjere utvalde kulturminne i verneområda
- Oppleving av landskapet skal ikkje bli skjemt som følgje av auka bruk

Mål for reiselivet og besøkande

- Besøkande skal få gode opplevingar i verneområda som er tilpassa deira ønskjer og forventingar
- Besøkande skal få god og tilpassa informasjon om verneområda i alle ledd av kundereisa
- Gjere reiselivet og besøkande meir medvitne om verneområda
- Legge til rette for betre samhandling mellom reiseliv og forvaltinga
- Å leggje til rette for å utvikle berekraftige og framtidsetta reiselivsprodukt

Mål for lokalsamfunna

- Skape stoltheit og begeistring for verneområda hjå lokal busetting og lokale bedrifter
- Bidra til å kunne auke lokal verdiskaping i bygdene rundt verneområda
- Bruke merkestrategien for Norges nasjonalparkar
- Ta vare på næringsutøving som landbruk, jakt og fiske i verneområda
- Aktivitetar og tilrettelegging må ikkje vere i strid med verneføremåla eller skape unødige konflikhtar med landbruks- eller friluftslivsinteressene i området.

Mål for born og unge

- Fleire born og unge skal få høve til gode opplevingar i verneområda, og få meir kunnskap om friluftsliv, natur- og kulturtilhøve og lokal haustingskultur som skal gje naturglede og auka forståing for vernet

Felles strategiar for verneverdiar, besøkande og verdiskaping

1. For å kunne gjennomføre ønska tiltak må det samarbeidast med alle medverkande aktørar. All ferdsel i verneområda startar utanfor, difor er det heilt avgjerande for å kunne kanalisere ferdsel at dette skjer gjennom eit utstrekt samarbeid med mange ulike aktørar for å oppnå ønska resultat.
2. Informasjon må brukast for å auke forståing for og ivareta omsyn til sårbare verneverdiar. Sårbare kulturminne må sikrast ved hjelp av informasjon og tilrettelegging i samarbeid med kulturminnestyresmakter.
3. Utvalde stiar må leggjast til rette for å redusere slitasje på terrenget og gjere dei meir framkommelege.
4. Nytte positive verkemiddel gjennom tilrettelegging og informasjon, men i nokre tilfelle vurdere å ta i bruk avbøtande tiltak om naudsynt.

Strategiar for å nå mål for besøkande

1. Besøkande vil bli kanaliserte ved hjelp av informasjons- og kommunikasjonsplanen og ved å leggje til rette utvalde innfallsportar.
2. Besøkande skal få god og tilpassa informasjon for å auke forståinga av verneverdiane og for at dei skal kunne planlegge turar tilpassa deira føresetnader.
3. Klopping over myrer og bruer over bekker langs viktige stiar for å fremje ferdsel og hindre slitasje og sår i landskapet.
4. Det er ønskjeleg å leggje til rette utvalde kulturminne for å auke opplevinga samstundes som kulturminna vert sikra.
5. Moglege konflikhtar mellom ulike brukargrupper skal reduserast ved å bruke informasjon for å auke forståinga og å kanalisere brukargrupper i tid og rom.

Strategiar for å nå mål for lokal verdiskaping

1. Nasjonalparkstyret vil ha aktiv dialog og samarbeid med lokalt næringsliv for å medverke til auka lokal verdiskaping, m.a. ved utarbeiding av informasjons- og kommunikasjonsplan, ved utarbeiding av plan for innfallsportar og ved utvikling av fleirdags turtilbod rundt Folgefonna.

Strategi for informasjon

1. All informasjon om nasjonalparken skal følgje Merkevarerstrategien for Norges Nasjonalparker, utvikla av Miljødirektoratet. Der vi informerer på line med andre aktørar, både offentlege og private, skal vi søkje samarbeid med desse aktørane for å informere tilstrekkeleg og på ein god måte.
2. Tiltak for å legge til rette og informere skal haldast utanfor eller nært inn til grensene for verneområda og helst i nærleiken til eksisterande næringsverksemd som kan tilby varer og tenester til dei besøkande.
3. Informasjon om verneområda skal vere positiv i forma og å ha fokus på å legge til rette for framferd som ikkje skapar konflikt eller går ut over verneverdiane. Der det likevel oppstår konflikhtar skal ein ta i bruk avbøtande tiltak med god informasjon om kvifor tiltaka er naudsynte.

Tiltaksplan

Tiltak for å nå måla for verneverdiane

1. Formidle sentrale vernereglar på innfallsportar som har høgt besøk av utanlandske førstegongsbesøkande - gjennom kommunikasjonsplan
2. Informere om sentrale vernereglar på heimesider - gjennom kommunikasjonsplan
3. Kartlegge kulturminne og lage ein plan for formidling av utvalde kulturminne i verneområdet.
4. Måle ferdselstrykk, slitasje og gjere sårbarhetsvurderingar etter Miljødirektoratet si handbok.
5. Gjennomføre ny brukarundersøking innan 10 år for å kartlegge besøkande si oppleving av landskapet
6. Utarbeide ein plan for merking og opparbeiding av vegar, stigar, bruer og ferdselsvegar. Planen skal òg omtale område som ikkje bør merkjast. Ansvar: Forvaltingsstyresmakta.

Tiltak for å nå måla for reiseliv og besøkande

1. Kommunikasjonsplan - sikre god og tilpassa kommunikasjon over alle plattformer, samt informasjonsplan for dei mest brukte innfallsportane
2. Ha årlege møte og samlingar/vertskapskurs for reiselivet tilknytta Folgefonna med tema som:
 - *Samhandling*
 - *Felles utfordringar*
 - *Moglege konfliktpunkt*
 - *Besøkande si kundereise og oppleving av reisa*
3. Nasjonalparkstyret skal bidra med kunnskap om verneområda og rettleie reiselivsbedrifter ved utvikling av nye reiselivsprodukt knytt til Folgefonna
4. Halde oversikt over omfang og type organisert verksemd og prøve å styre aktivitetane gjennom rettleiing og medverknad. Forvaltingsstyremakta skal halde kontroll med større arrangement og organiserte turar som eit førebyggjande tiltak mot slitasje og skade.

Tiltak for å nå måla for lokalsamfunna

1. Arrangere folkemøte i alle bygder med fokus på kva vern av Folgefonna betyr
2. Nasjonalparkstyret skal vere ein samarbeidspartnar og bidra til at lokale verksemdar kan nytte vernestatusen og merkestrategien på ein måte som ikkje forringer status eller verdi av vern av Folgefonna
3. Nasjonalparkstyret skal sikre god dialog med grunneigarar og rettshavarar og reiseliv for å hindre konflikhtar mellom dei ulike interessene i området

Tiltak for å nå måla for born og unge

1. Lage opplegg for nærturar med informasjonsmateriell retta mot born og unge i samarbeid med besøkssenter nasjonalpark Folgefonna, med ulike tema:

- a. Verneverdiar
 - b. Historisk bruk og kulturminne
 - c. Naturmangfald
2. Nasjonalparkstyret og naturrettleiar ved besøkssenteret lagar eit undervisnings- og informasjonsprogram for born og unge ved skulane i alle Folgefonnkommunane, som skal formidle verneverdiane

Konkrete tiltak knytt til innfallsportar

Innfallsportane er eit av dei viktigaste verkemidla for å formidle vernet til dei besøkande, anten dei berre er på gjennomreise eller planlegg turar inn i verneområda. Vi kan sjå på innfallsportane som summen av all utandørs tilrettelegging rundt verneområda. Dei skal ligge i randsona til vernet, utanfor vernegrensa. Innfallsporten skal gi den besøkande ein klar oppfatning av føremålet med nasjonalparken. Språk: Tydeleg - kortfatta - positiv.

Tiltak på innfallsportane

Bondhusdalen

- Ferdigstille prosjekt som gjeld drift og vedlikehald av infrastruktur opp til Bondhusvatnet. (Samarbeid mellom private eigarar, rettshavarar, kraftlag, reiseliv, kommune, friluftsråd, turlag og besøkssenter)
- Bygge opp att varde og designe nytt informasjonspunkt på parkeringsplassen på Bondhus - samarbeid mellom nasjonalparkstyre, turlag og kommunen.
- Oppdatere skiltplan ved Bondhusvatnet.
- Sjå på muligheten for å etablera avgrensa lokalitetar for telting i Bondhusdalen med sanitæranlegg (utmarkscamping)

Ænesdalen

- Toalett på innfallsport på Ænes - samarbeid med grunneigarar, kommunen og friluftsrådet.
- Informasjonsskilt om turar frå Ænes - samarbeid med kommunen, lokalt turlag og friluftsrådet.

Hattebergsdalen

- Utarbeide nærsti med informasjon om kultur- og naturhistorie rundt Hattebergsfossen - samarbeid med Kvinnherad kommune, lokalt turlag, grunneigarar, nasjonalparkstyret og Baroniet i Rosendal.

Folgefonna

- Utvide innfallsport på Kletta i samarbeid med kommune, grunneigarar, lokalt turlag og friluftsråd.
- Toalett ved Myrdalsvatnet.
- Informasjonspunkt på det nye besøkssenteret på Langfoss i Etne samarbeid med lokale reiselivsaktørar, besøkssenter og kommunen
- Informasjonspunkt på det nye besøkssenteret på sommarskisenteret i Ullensvang i samarbeid med lokale reiselivsaktørar, besøkssenter og kommunen
- Utvide gratis informasjonstilbod om Folgefonna ved Folgefonnsenteret i Rosendal
- Som ein del av arbeidet med informasjonsplan for Folgefonna må det lagast ein plan for oppdatering av eksisterande informasjonstilbod på alle desentraliserte

informasjonspunkt knytt til Besøkscenter nasjonalpark Folgefonna. Det vil seie: Agatunet, Odda turistinformasjon, Juklafjord og Langfoss.

Buerdalen

- Nytt sanitæranlegg
- Sjå på muligheten for å etablera avgrensa lokalitetar for telting i Buerdalen med sanitæranlegg (utmarkscamping)
- Samordne informasjonspunkt med ny skiltplan i samarbeid med kommune, grunneigarar og lokalt turlag.
- Vedlikehald av sti på enkelte punkt der slitasje er eit problem i samarbeid med grunneigarar
- Kontinuerleg vedlikehald av ferdselstilrettelegging langs stien til Buerbreen.

Prosess innkomne merknadar

Nasjonalparkstyret vedtok i styremøte 11.12.20 å leggje besøksstrategien ut på høyring. Høyringsperioden var i utgangspunktet frå 21. januar til 23. mars. Fleire av kommunane ynskte utsett frist for å kunne handsame besøksstrategien politisk. Det vart difor gjeve utsett frist inntil 30.05.2020.

Det kom inn 14 merknadar til planen. Alle innspel og merknadar er vist i vedlegg til besøksstrategien. Dei fleste merknadane er hovudsakleg knytt til følgande:

1. Bättre informasjonsskilting om stiar, bålforbod, aktsemd knytt til ferdsel og husdyr og generell informasjon om ferdsel i natur.
2. Styring av telting i og inn mot verneområda gjennom tilrettelegging av teltplasser og tydleg skilting og merking av desse.
3. Bättre sanitære tilhøve og fleire bos-spenn.
4. Utbetring og auka kapasitet av p-plasser på enkelte innfallsportar.

Det er nokre prinsipielle merknader som bør løftast opp til diskusjon i nasjonalparkstyret.

Ullensvang kommune viser i sin merknad til at:

«Ullensvang kommunestyre bed om at strategien gjennomgåande aukar fokus på Etne og Ullensvang kommune sine delar av nasjonalparken.(...) Ullensvang kommunestyre bed om at strategien i større grad legg opp til at Jondal og Odda sentrum skal vera synlege og tydelege innfallsportar til nasjonalparken. Dette bør henga saman med merking av stiar og innfallsportar inn i nasjonalparken.»

Kommentar til merknad

Generelt er det eit fokus i merknaden at det bør vera eit auka fokus på Etne og Ullensvang kommune i besøksstrategien. Dette er ein prinsipiell diskusjon som ein opplever kjem opp med jamne mellomrom i forvaltninga av nasjonalparkstyret. Her er det viktig å avklare om ein skal ha ein geografisk fordeling eller ei fordeling knytt til behov.

Det er i dag slik at dei fleste startpunkt for stiar og vegar inn i nasjonalparken er i Kvinnherad kommune. Med dagens struktur så er det naturleg at det er eit fokus på desse i ein besøksstrategi.

Samstundes er det slik at spesielt Etne kommune har få vegar og stiar inn mot nasjonalparken. Det er eit ope spørsmål om ein skal sjå om kvar kommune skal ha ein tydleg innfallsport. Det har vore vurdert i Etne kommune men grunna ulike tilhøve knytt til eigartilhøve så er det ikkje jobba meir med dette.

Når det gjeld Ullensvang så er det fleire større startpunkt for turaktivitet inn i nasjonalparken og landskapsvernområda. Nasjonalparkstyret har løyvd tiltaksmidler til fleire av desse gjennom mange år. Det må vurderast kvar ein skal nytte tiltaksmidler. Det som er viktig at ein har nokre fokusområder der det er eit markert behov for å nytte tiltaksmidler.

Vurderinga er at ein bør gå vidare med fordelinga av tiltak slik det ligg i besøksstrategien no.

For dei andre merknadane viser ein til vedlegget.

Vurdering

For å sikre ei god oppleving for dei besøkande og ivareta verneverdiane er god infrastruktur og god informasjon viktig. Dette bidreg til å legge til rette for ei god kanalisering av dei store besøksmengdene. Dette har vore fokusområdet i besøksstrategien med god informasjon og fokus på infrastruktur.

Dette er òg gjennomgangstema i innkomne merknadar. Dette er tatt inn i tiltaksplanen. Det er svært mange tiltak og det vil vera trong for ei prioritering i kva tiltak som skal gjennomførast. Det er sett opp ønska tid for gjennomføring av dei ulike tiltaka. Ein ser at ein del av desse er avhengig av eksterne private og offentlege aktørar, og at tid for gjennomføring kan bli forskjøve.

I tillegg er gjennomføring av tiltak avhengig av at det vert løyvd tiltaksmidler frå miljødirektoratet. Det bør vurderast om tiltaksplan med tidsplan for gjennomføring vert evaluert og revurdert ved fyrste styremøte kvart år, slik at ein kan prioritera oppgåver ut får tilgjengelege ressurser for det aktuelle året.

Samla sett er no besøksstrategien klar til å bli vurdert og vedtatt i nasjonalparkstyret.

Konklusjon

Besøksstrategien vert lagt fram til vurdering og endeleg vedtak i Nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

1 Besøksstrategi 120620

Utval	Utvalssak	Møtedato
Folgefonna nasjonalparkstyre	20/20	24.06.2020

Fagleg rådgjevande utval - Folgefonna nasjonalparkstyre 2020

Innstilling frå forvaltar

Folgefonna nasjonalparkstyre vedtek å oppnemne eit fagleg rådgjevande utval.

Saksopplysningar

I vedtektene til Folgefonna nasjonalparkstyre er det krav om å ha eit fagleg rådgjevande utval som skal møtast minst ein gong per år til eit dialogmøte. Oppgåva til rådgjevande utval er å rådgje styret i saker som vedkjem dei ulike interessene i verneområdet og kome med innspel til styret sin forvaltning av verneområda.

9. RÅDGIVENDE UTVALG

Styret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl.a. grunneiere, reindriften andre særlig berørte offentlige organer som for eksempel friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og lignende. Nasjonalparkstyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

Frå dei gjeldande vedtektene for Folgefonna nasjonalparkstyre vedteke 1. januar 2020.

Utvalet skal bestå av representantar for dei ulike interessene i verneområda, som blant anna grunneigarar, friluftsråd, næringsliv, natur- og miljøorganisasjonar og liknande.

Styret frå 2016-2020 vedtok denne samansetninga på fagleg rådgjevande utval:

		Person
Representantar for grunneigarar		
	Ullensvang	Per Måkestad

	Odda	Bjørn Buer
	Kvinnherad	Øyvind Utne
Næringsinteresser	Reiseliv	
	Folgefonna Breførarlag	Åsmund Bakke
	Rosendal turisthotell	Ove Hillestad
	Åkrafjorden oppleving	Nina Kaltwasser
	Vasskraft	SKL, Erling Otterlei
Miljøinteresser	FNF, Hordaland	Ørjan Sælensminde
	Naturvernforbundet Hordaland	Oddvar Soldal
	Folgefonnssenteret	Ivar Baste
	Norsk ornitologisk forening	Rune Voie
Friluftsliv	Bergen og Hordaland turlag	Johnny Bjørge

Dette utvalet var med på eitt årleg dialogmøte med nasjonalparkstyret. I tillegg var det eige møte med tema besøksstrategi.

Praktisk

- Det er planlagt eitt møte i året til å begynne med
- Dei som sit i utvalet får dekkja reise, men ikkje møtegodtgjerdsla

Utval	Utvalssak	Møtedato
Folgefonna nasjonalparkstyre	21/20	24.06.2020

Løyve til bruk av drone til filming av informasjonsfilm - Folgefonna nasjonalpark

Innstilling frå forvaltar

I medhald av delegeringsreglement vedteke i Folgefonna nasjonalparkstyre 29.05.2017, vert det gjort følgjande vedtak:

Med heimel i Forskrift om vern av Folgefonna nasjonalpark og naturmangfaldlova § 48 gjev Folgefonna nasjonalparkstyre Besøksenteret Folgefonna nasjonalpark løyve til bruk av drone til å filme i samband informasjon om aktivitetar i Folgefonna nasjonalpark.

For løyvet gjeld følgjande vilkår:

- Løyvet gjeld frå d.d. til 15 .oktober 2020.
- Løyvet gjeld for inntil to times flytid på kvar av lokalitetane; Melderskin, Insta Møsevatnet og Buerbreen, og inntil 4 timers flytid på turistvegen Sundal til Odda. Vilkåret gjeld kun innanfor nasjonalparkgrensa.
- Dronepilot må gjere seg kjent med vernereglane.
- Filminga skal skje utanom helg og heilag dagar.
- Ved publisering av filmmateriale/foto må det komme klart fram at søkjar har fått løyve til å filme frå Folgefonna nasjonalparkstyre.
- Om rovfugl eller ramn vert observert ved flyging skal dronepiloten straks avbryte flyginga med drone.
- Før filming skal Statens naturoppsyn ved Olaf Bratland varslast, anten på e-post olaf.bratland@miljodir.no eller på tlf: 970 23 013
- Rapport over utført flyging skal sendast til fmv1@fylkesmannen.no med referanse 2020/9776.

Saksopplysningar

Nasjonalparkstyret har mottatt søknad frå Besøksenteret Folgefonna om løyve til bruk av drone, datert 15.06.20. Det er her vist til at:

«Besøksenter Folgefonna nasjonalpark er i gang med å lage ein informasjonsfilm om aktivitetar på og rundt nasjonalparken. Målet er å synleggjere at det fins turmål her for alle, og

vil vise aktivitetar i Ullensvang, Kvinnherad og Etne. Infallsportane har lenge etterspurt dette, og målet er å ha nokre korte versjonar klare allereie rundt 1. juli. Vidare vil ein halde fram med filming utover sommaren og hausten, og såleis ha ein lengre og fyldigare film klar rundt årsskiftet.

Det vil då vere ynskjeleg å ha med noko dronofilm, sjølv om dette ikkje skal dominere filmen. Besøksenteret ynskjer difor å søkje om løyve til å bruke drone i tidsrommet 26. juni – 15. oktober i 4-5 dagar totalt.

Dei aktuelle områdene er Turistvegen frå Sunndal til Odda, Melderskin, Buerbreen og området rundt Inste Møsevatnet.»

Juridisk grunnlag for handsaming av søknaden

I Forskrift om vern av Folgefonna nasjonalpark fell bruk av drone inn under § 3, punkt 7.2 Ureining. Her er det vist til at:

«Bruk av motor på modellfly, modellbåt, isbor o.l. er forbode».

Drone er rekna som modellfly eller liknande med motor. Det er difor forbode med bruk a drone utan løyve frå nasjonalparkstyret. Det er ikkje trong for løyve for å fly drone i landskapsvernområda.

Bruk av drone må difor ha ein dispensasjon med heimel i Naturmangfaldlova § 48. Ein dispensasjon kan kun innvilgast dersom tiltaket ikkje strir mot verneføremålet og ikkje påverkar verneverdiane nemneverdig. I tillegg kan det opnast for ein dispensasjon dersom sikkerhetsomsyn gjer det naudsynt eller det er av omsyn til vesentlege samfunnsinteresser.

Utgangspunktet for all handsaming er føremålsparagrafen for verneområdet:

«§ 2 Føremål

Føremålet med nasjonalparken er å:

- *ta vare på eit stort og tilnærma urørt naturområde, som sikrar heilskapen og variasjonen i naturen frå låglandet til høgareliggjande område med fjell og bre*
- *ta vare på verdfull vassdragsnatur*
- *sikre det biologiske mangfaldet med økosystem, artar og bestandar*
- *sikre viktige geologiske førekomstar*
- *sikre verdfulle kulturminne*

Ålmenta skal ha høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv utan særleg teknisk tilrettelegging.»

Retningslinjer for handsaming av søknader om bruk av drone

Folgefonna nasjonalparkstyre vedtok i styremøte 12.09.2018 retningslinjer for handsaming av dronesaker. Retningslinjene skal klargjera praksis for handtering av søknader av bruk av drone i nasjonalparken.

Vurdering etter Naturmangfaldlova § 8 – 12

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn ved utdøving av

offentleg mynde, og det skal komme fram av vedtaket korleis prinsippa er vurderte og lagt vekt på i saka.

Det ligg ingen registrerte kartlegginger i naturbase eller i artskart for området. Av erfaringsbasert kunnskap veit ein at både områda ved Melderskin og Møsevatnet er nytta av rovfugl til fødesøk. På bakgrunn av desse kjeldene er kunnskapsgrunnlaget godt nok til å treffe eit vedtak i saka.

Naturmangfaldlova (NML) § 9 er ikkje relevant.

Den samla belastninga (NML § 10) i området er forventa å auke i høve til ynskje om bruk av drone. Det er ei dag eit område som er mykje nytta til opplevingar knytt til ski og turgåing. Området mellom Fonnabu og Holmaskjer og Melderskin er nokre av dei mest nytta turområda i nasjonalparken. Ein forventa auke kan føre til ein belastning for dette området som kan ha negativ verknad for naturmangfald.

Drone er ut frå konseptet einaste alternativ, ettersom bruk av helikopter ikkje vil vera aktuelt grunna kostnad (NML § 12).

Vurdering

Bruk av drone er forbode i Folgefonna nasjonalpark. Bakgrunnen for forbodet er at det i nasjonalparken skal vera minst mogleg forstyrrelser av urørt natur og opplevinga av denne.

Føremålet med nasjonalparken er å ivareta urørt natur. Dette dreier seg òg om fråver av støy og framandelement i naturen. Å oppleve stillheit og ro er blant dei viktigaste årsakene til at folk går på tur og driv med andre former for friluftsliv. Over 80 % oppgjer fred og stillheit i naturen som motivasjon for å gå på tur. Dette må vi rekne med er særleg gjeldande når folk ferdast i ein nasjonalpark, der urørt natur er hovudføremålet med vern. Både nasjonale retningslinjer og forvaltningsplanen legg vekt på at støy i urørt natur skal avgrensast i størst mogleg grad.

Fordi området har store landskapskvalitetar og friluftskvalitetar er det eit attraktivt område for filming med drone. Det er difor viktig at det er ein balanse mellom å oppretthalde kvalitetane i nasjonalparken og bruken av drone. Terskelen for å nytte drone må difor vera høg og kunne ha ein vesentleg fordel i eit samfunnsperspektiv. Dersom ein har ein for låg terskel er dette eit område som kan få ein svært høg belastning, og der opplevelseskvalitetane og føremålet med nasjonalparken kan verta negativt påverka.

Dette er bakgrunnen for at ein har utforma generelle retningslinjer og for dei vurderingane som ligg i denne.

Føremålet i søknaden er informasjon om Folgefonn-halvøya tilknytt området som reiselivsdestinasjon. I retningslinjene er det vist til at det kan opnast for løyve med vilkår der det gjeld: *Overordna marknadsføring til reiselivsdestinasjon.*

Ut frå søknaden kan det opnast for eit løyve i høve til retningslinjene, men med vilkår om tidsavgrensing.

I tillegg er dette områder der det kan vera rovfugl. Det vert difor sett vilkår som avgrensar flytid og om at det ikkje skal flygast dersom det vert oppdaga rovfugl.

Konklusjon

Med utgangspunkt i retningslinjene for handsaming av søknader om bruk av droner vert det gjeve løyve til bruk av drone til overordna marknadsføring.

U. off.: offl. § 13, jf. fvl. § 13 første ledd nr. 1

Utval	Utvalssak	Møtedato
Folgefonna nasjonalparkstyre	22/20	24.06.2020

Avslag på søknad om løyve til bruk av drone i Folgefonna nasjonalpark**Innstilling frå forvaltar**

Folgefonna nasjonalparkstyre gjev avslag på søknad om bruk av drone til filming i Folgefonna nasjonalpark, fordi dette strir mot føremålet med nasjonalparken, som er å ivareta urørt natur og fråver at framandelement i denne.

Saksopplysningar

Nordisk Film TV AS v/Maria Simone Otterlei søkte i brev datert 09.06.2020 om bruk av drone til å filme i nasjonalparken.

Bakgrunnen for søknaden er at det skal spelast inn eit TV-program der deltakarar skal gå frå henholdsvis Gjerde og Bondhus i Kvinnherad kommune til Odda. Det er ynskje om å nytte drone til å filme turen. Turen vil bli dekkja av erfarne fotografer med håndholdt kamera som følger deltakarane. Desse vil også operera dronene. Dei viser til at dei ynskjer å vise frå den flotte naturen i området og at dronfoto gjer moglegheit til dette.

Programmet er ønska gjennomført 01.08.20 til 02.08.20.

Juridisk grunnlag for handsaming av søknaden

I *Forskrift om vern av Folgefonna nasjonalpark* fell bruk av drone inn under § 3, punkt 7.2 Ureining. Her er det vist til at:

«Bruk av motor på modellfly, modellbåt, isbør o.l. er forbode».

Drone er rekna som modellfly eller liknande med motor. Det er difor forbode med bruk a drone utan løyve frå nasjonalparkstyret.

Bruk av drone må difor ha ein dispensasjon med heimel i Naturmangfaldlova § 48. Ein dispensasjon kan kun innvilgast dersom tiltaket ikkje strir mot verneføremålet og ikkje påverkar verneverdiane nemneverdig. I tillegg kan det opnast for ein dispensasjon dersom sikkerhetsomsyn gjer det naudsynt eller det er av omsyn til vesentlege samfunnsinteresser.

Utgangspunktet for all handsaming er føremålsparagrafen for verneområdet:

«§ 2 Føremål

Føremålet med nasjonalparken er å:

- *ta vare på eit stort og tilnærma urørt naturområde, som sikrar heilskapen og variasjonen i naturen frå låglandet til høgareliggjande område med fjell og bre*
- *ta vare på verdfull vassdragsnatur*
- *sikre det biologiske mangfaldet med økosystem, artar og bestandar*
- *sikre viktige geologiske førekomstar*
- *sikre verdfulle kulturminne*

Ålmenta skal ha høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv utan særleg teknisk tilrettelegging.»

Retningslinjer for handsaming av søknader om bruk av drone

Folgefonna nasjonalparkstyre vedtok i styremøte 12.09.2018 retningslinjer for handsaming av dronesaker, sjå vedlegg. Retningslinjene skal klargjera praksis for handtering av søknader av bruk av drone i nasjonalparken.

Vurdering etter Naturmangfaldlova § 8 – 12

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn ved utdøving av offentleg mynde, og det skal komme fram av vedtaket korleis prinsippa er vurderte og lagt vekt på i saka.

Det ligg ingen registrerte kartlegginger i naturbase eller i artskart for området. På bakgrunn av desse kjeldene er kunnskapsgrunnlaget godt nok til å treffe eit vedtak i saka.

Naturmangfaldlova (NML) § 9 er ikkje relevant.

Den samla belastninga (NML § 10) i området er forventa å auke i høve til ynskje om bruk av drone. Det er ei dag eit område som er mykje nytta til opplevingar knytt til ski og turgåing. Området mellom Fonnabu og Holmaskjer er ein av dei mest nytta turområda inne på Folgefonna. Ein forventa auke kan føre til ein belastning for dette området som kan ha negativ verknad for naturmangfald.

Drone er ut frå konseptet einaste alternativ, ettersom bruk av helikopter vil ha enda større ulemper (NML § 12).

Vurdering

Bruk av drone er forbode i Folgefonna nasjonalpark. Bakgrunnen for forbodet er at det i nasjonalparken skal vera minst mogleg forstyrrelser av urørt natur og opplevinga av denne.

Føremålet med nasjonalparken er å ivareta urørt natur. Dette dreier seg òg om fråver av støy og framandelement i naturen. Å oppleve stillheit og ro er blant dei viktigaste årsakene til at folk går på tur og driv med andre former for friluftsliv. Over 80 % oppgjer fred og stillheit i naturen som motivasjon for å gå på tur. Dette må vi rekne med er særleg gjeldande når folk ferdast i ein

nasjonalpark, der urørt natur er hovudføremålet med vern. Både nasjonale retningslinjer og forvaltningsplanen legg vekt på at støy i urørt natur skal avgrensast i størst mogleg grad.

Fordi området området har store landskapskvalitetar og friluftskvalitetar er det eit attraktivt område for filming med drone. Det er difor viktig at det er ein balanse mellom å oppretthalde kvalitetane i nasjonalparken og bruken av drone. Terskelen for å nytte drone må difor vera høg og kunne ha ein vesentleg fordel i eit samfunnsperspektiv. Dersom ein har ein for låg terskel er dette eit område som kan få ein svært høg belastning, og der opplevelseskvalitetane og føremålet med nasjonalparken kan verta negativt påverka.

Dette er bakgrunnen for at ein har utforma generelle retningslinjer og for dei vurderingane som ligg i denne.

Føremålet i søknaden er bruk i underhaldningsprogram. Retningslinjene viser her til at det ikkje kan opnast for eit løyve, men at det i spesielle tilfelle kan ha særleg markedsføringsverdi eller kan ha fokus på naturverdiane. Innhaldet må vera knytt til staden/turistmålet. Filming til eit underhaldningsprogram vil ikkje falle inn under særlege tilhøve, på bakgrunn av at det her ikkje er eit program om naturverdiar men har eit anna fokus.

Konklusjon

Med utgangspunkt i retningslinjene for handsaming av søknader om bruk av droner vert det gjeve avslag på søknaden. Bakgrunnen er at føremålet med vernet vert vesentleg sett til side ved å opne for bruk av drone,

Vedlegg:

1 FØRINGAR HANDSAMING DRONESAKER

ST 23/20 Delegerte saker

DS 17/20 Delegert vedtak - Løyve til motorisert ferdsel til målinger på Folgefonna - Folgefonna nasjonalpark

DS 18/20 Delegert vedtak - Løyve til helikoptertransport til Fonnabu og Breidablikk turisthytte - Folgefonna nasjonalpark

DS 19/20 Delegert vedtak - Løyve til helikoptertransport til Sauabreen turisthytte - Folgefonna nasjonalpark

DS 20/20 Delegert vedtak - Løyve til helikoptertransport av saltstein og bruk av helikopter til henting av sau i skorfeste - Fagradalsfjellet - Folgefonna nasjonalpark

DS 21/20 Delegert vedtak - Løyve til ferdsel med snøskuter for transport av saltstein, materiale m.m. - Etne kommune - Folgefonna nasjonalpark

DS 22/20 Delegert løyve - Løyve til endring av fasade - Stølshus Fynderdalen - Folgefonna nasjonalpark